

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 10.12.2025
COM(2025) 759 final

2025/0390 (APP)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**milles sätestatakse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule
lisatud protokolli nr 37 (ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede
ning sõe ja terase teadusfondi kohta) rakendamiseks vajalikud meetmed**

{SWD(2025) 407 final} - {SWD(2025) 408 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Ettepaneku eesmärk on muuta sõe ja terase teadusfondi praegu kehtivaid õigusakte. Nõukogu otsuse eesmärk on asendada ja tunnistada kehtetuks nõukogu otsuse 2003/76/EÜ¹ sätteid, mida on muudetud nõukogu otsustega 2018/599² ja 2021/1208³. Sellega kehtestatakse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 37⁴ rakendamiseks vajalikud meetmed. Ettepanekus võetakse arvesse käesolevale ettepanekule lisatud eelhindamise tähelepanekuid ning sõe ja terase nõuanderühmade ning sõe ja terase komitees esindatud liikmesriikide nõuandeid.

Ettepaneku eesmärk on lihtsustada ja kiirendada sõe ja terase teadusfondi raames tehtavaid investeringuid, sealhulgas suurendades teadusfondi atraktiivsust ning jätkates likvideeritava Euroopa Sõe- ja Terasühenduse (ESTÜ) varade osalist kasutamist ning pärast likvideerimise lõpetamist sõe ja terase teadusfondi varade (edaspidi „varad“) kasutamist iga-aastaste teadus- ja innovatsiooniprojektide konkursside rahastamiseks aastatel 2027–2030, et suurendada mõju.

Selle saavutamiseks on vaja sõe ja terase teadusfondi reformi, kuna nõukogu muutmisotsuse 2021/1208 sätteid, millega lubatakse osa varadest kasutada sihtotstarbelisteks projektikonkurssideks, kaotavad 2027. aasta lõpus kehtivuse.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Ettepanek kuulub õiguspaketti, millega vaadatakse läbi sõe ja terase teadusfond ja selle teadusprogramm. See jagatakse kaheks uueks nõukogu otsuse ettepanekuks: ühega kehtestatakse protokolli nr 37 rakendamiseks vajalikud meetmed ja teisega varade haldamise mitmeaastased finants- ja tehnilised suunised.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Komisjoni poolt 2025. aasta jaanuaris esitletud ELi konkurentsivõime kompassis⁵ on esitatud uus meetmete tegevuskava järgmisteks aastateks, et edendada Euroopa dünaamilist arengut ja majanduskasvu tööstuse konkurentsivõime suurendamise ja süsinikuheite vähendamise kaudu, mis kuuluvad Draghi aruandes esile tõstetud hädavajalike tegevusvaldkondade hulka. Koos vajadusega kaotada innovatsioonilõhe, vähendada liigset sõltuvust ja suurendada julgeolekut peetakse süsinikuheite vähendamist võimsaks majanduskasvu mootoriks, mis tuleb integreerida tööstus-, konkurentsi-, majandus- ja kaubanduspoliitikasse.

¹ Nõukogu 1. veebruari 2003. aasta otsus 2003/76/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning sõe ja terase teadusfondi käsitleva protokolli rakendamiseks vajalikud meetmed (ELT L 29, 5.2.2003, lk 22, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2003/76\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2003/76(1)/oj)).

² Nõukogu 16. aprilli 2018. aasta otsus (EL) 2018/599, millega muudetakse otsust 2003/76/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning sõe ja terase teadusfondi käsitleva protokolli rakendamiseks vajalikud meetmed (ELT L 101, 20.4.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/599/oj>).

³ Nõukogu 19. juuli 2021. aasta otsus (EL) 2021/1208, millega muudetakse otsust 2003/76/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning sõe ja terase teadusfondi käsitleva protokolli rakendamiseks vajalikud meetmed (ELT L 261, 22.7.2021, lk 54, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1208/oj>).

⁴ Protokoll (nr 37) ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta (ELT C 115, 9.5.2008, lk 327–328).

⁵ COM(2025) 30 final.

26. veebruaril 2025 esitas komisjon puhta tööstuse kokkuleppega⁶ süsinikuheite vähendamise ja konkurentsivõime suurendamise ühise tegevuskava. Selle eesmärk on viia Euroopa 2050. aastaks üle vähese süsinikuheitega majandusele ja töötada välja raamistik, mis toetab Euroopa tööstust, luues soodsamad tingimused kliimaneutraalseteks investeeringuteks energiamahukatesse tööstusharudesse, ringmajandusse ja puhtasse tehnoloogiasse. Puhta tööstuse kokkuleppes sätestatakse selleks konkreetseid meetmeid ja mainitakse terast tööstustoodete hulgas, mille nõudlust saab märkimisväärselt kujundada erahangete kaudu. Samuti viidatakse selles 2024. aasta nullnetotööstuse määruse⁷ rakendamisele, mille eesmärk on tugevdada nullnetotehnoloogia tootmisvõimsust Euroopas, ning Euroopa rohelisele kokkuleppele,⁸ milles võeti kohustus toetada puhta terase läbimurdetehnoloogiat, mis viib 2030. aastaks süsinikuheiteta terasetootmiseni. Sellega kaasnes ka taskukohase energia tegevuskava⁹ energialiidu tugevdamiseks ning tehti ettepanekuid meetmete kohta, millega tagada taskukohane tõhusalt toodetud puhas energia kõigile eurooplastele.

Lisaks avaldas Euroopa Komisjon 19. märtsil 2025 terase ja metallide tegevuskava,¹⁰ mille eesmärk on toetada Euroopa Liidus kestlikku ja konkurentsivõimelist terasetootmist. Kava keskendub süsinikuheite vähendamise projektide riskide vähendamisele juhtivate turgude ja avaliku sektori toetuse kaudu; sellega seoses rõhutatakse söe ja terase teadusfondi rolli terasesektori jaoks olulisel rahastamisel innovatsioonietapis, et toetada üleminekut puhtale terasele. Lisaks kuulutati välja söe ja terase teadusfondi üldine reform, et lihtsustada ja veelgi kiirendada investeeringuid teraseuuringutesse, sh kaitserakendustealastesse uuringutesse.

2024. aastal vastu võetud metaanimääruse¹¹ eesmärk on vähendada metaaniheidet energiasektoris ning sellega kehtestatakse söekaevanduste metaaniheite aruandluse ja vähendamise nõuded.

Konkurentsivõime kompassis rõhutati vajadust süsinikuheite vähendamise meetmete järele, mida täiendaksid horisontaalsed võimaldud, näiteks meetmed regulatiivse keskkonna lihtsustamiseks, koormuse vähendamiseks ning kiiruse ja paindlikkuse suurendamiseks. See on seotud ka laiema aruteluga liidu rahastamisprogrammide keeruka süsteemi lihtsustamise üle, et muuta liidu rahastamist tõhusamaks ja mõjusamaks. Komisjoni 16. juuli 2025. aasta ettepanekus ambitsioonika ja dünaamilise mitmeaastase finantsraamistiku kohta pannakse rõhku suuremale paindlikkusele, lihtsamatele, sujuvamatele ja ühtlustatutematele rahastamisprogrammidele ning konkurentsivõime suurendamisele.

Eespool kirjeldatud hiljutised poliitilised arengud on kooskõlas söe ja terase teadusfondi teadusprogrammi eesmärkidega toetada söe- ja terasesektori üleminekut. On vaja tagada, et söe ja terase teadusfondi teadusprogrammi kohandatakse vastavalt ning et see võimaldab teha vajalikke investeeringuid, et kiirendada süsinikuheite vähendamist mõlemas sektoris.

⁶ COM(2025) 85

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1735, millega kehtestatakse meetmete raamistik Euroopa nullnetotehnoloogia toodete tootmise ökosüsteemi tugevdamiseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1724 (ELT L, 2024/1735, 28.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj>).

⁸ COM(2019) 640 final.

⁹ COM/2025/79 final.

¹⁰ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa terase ja metallide tegevuskava“ (COM(2025) 125 final).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1787, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (ELT L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>).

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Õiguslik alus on Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 37 (ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta) artikli 2 esimene lõik.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Sõe ja terase teadusfondi kavandatud muudatusi saab teha ainult ELi tasandil kehtivate õigusaktide läbivaatamisega.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on vajalik protokoll nr 37 rakendamiseks tarvilike meetmete kehtestamiseks.

- **Vahendi valik**

Pidades silmas protokoll nr 37 artikli 2 esimest lõiku, võtab nõukogu käesoleva otsuse vastu kvalifitseeritud häälteenamusega ja seadusandlikku erimenetlust järgides komisjoni ettepaneku põhjal ning Euroopa Parlamendi nõusolekul.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ettepanek põhineb sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi eelhindamise raames 2021.–2024. aastal teostatud järelevalve tulemustel ning tehniliste rühmade 2022. ja 2023. aasta aruannetel.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Sõe ja terase teadusfondi sidusrühmad on osalenud mitmel erakorralisel koosolekul, spetsiaalsetel nõuanderühma (sõe nõuanderühma ja terase nõuanderühma) koosolekutel, näiteks 19. septembril 2025 ja 12. mail 2025 toimunud ühiskoosolekutel ning sõe- ja terasekomitee (COSCO) koosolekutel, viimati 23. septembril 2025. 19. juunil 2025 korraldati ka spetsiaalne avaliku konsultatsiooni üritus.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Vajalik oskusteave saadi sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi programmitöö perioodi 2021–2024 eelhindamise raames tehtud järelevalve põhjal, mis viidi läbi koostöös Teadusuuringute Rakendusametiga, ja konsulteerides sidusrühmadega.

- **Mõju hindamine**

Kavandatud läbivaatamise mõju hindamine ei ole vajalik.

Käesolev nõukogu otsus käsitleb protokoll nr 37 põhineva juba kehtiva õigusakti muudatust ja selle mõju on väike. Parema õigusloome vahendites¹² on selgitatud, et sellisel juhul ei ole mõjuhinnangut vaja. Lisaks kuulutati 19. märtsil 2025. aastal avaldatud terase ja metallide tegevuskavas välja ettepanek sõe ja terase teadusfondi reformimiseks samal aastal ning määrati tegevuskava jaoks tehtud analüüsi põhjal juba kindlaks reformi peamine poliitiline suund: lihtsustada ja veelgi kiirendada investeringuid teraseuuringutesse, sh

¹² Vt Euroopa Komisjoni [parema õigusloome töövahend](#) nr 7.

kaitserakendustealastesse uuringutesse. Kavandatud läbivaatamist toetab siiski ka eelhindamise käigus tehtud analüüs, nagu on nõutud määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklis 34.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ettepanek põhineb ettepanekule lisatud eelanalüüsi tulemustel. See hõlmab kaalutlusi selle kohta, kuidas lihtsustada ja kiirendada sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi pakutavat toetust, sealhulgas viise, kuidas suurendada võimalike taotlejate jaoks paindlikkust ja prognoositavust.

- **Põhiõigused**

Ettepanek on kooskõlas põhiõiguste kaitsmise põhimõttega.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanekuga ei kaasne uusi kohustusi, mis tuleks katta üldeelarvest praeguse mitmeaastase finantsraamistiku raames.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi rakendamise järelevalve ja hindamine teostatakse 2027. aasta lõpus.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Käesoleva nõukogu otsusega kehtestatakse protokoll nr 37 rakendamiseks vajalikud meetmed.

Kehtestatakse meetmed, mis on vajalikud likvideeritava ESTÜ ülejäänud jaotamata varade kasutamiseks, mida on 2026. aasta lõpu seisuga hinnanguliselt 647 miljonit eurot¹³ ja millele lisanduvad sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi varasemate projektikonkursside raames kasutamata jäänud vahendid, nelja iga-aastase teadus- ja innovatsiooniprojektide projektikonkursi kaudu, mis on ette nähtud kaheaastastes tööprogrammides aastateks 2027–2028 ja 2029–2030. Selle otsusega suurendatakse teadusprogrammi rahastamispaketti 200 miljoni euronii aastaks, et kiirendada teadus- ja innovatsiooniinvesteeringuid asjaomastes sektorites ning laiendada kaasatud osalejate ringi. Suurem eelarve võimaldab ka rahastamismäärasid ülespoole kohandada, et ühtlustada neid ELi teadusuuringute rahastamise programmidega paralleelse nõukogu otsuse kaudu, millega kehtestatakse mitmeaastased finants- ja tehnilised suunised, mis võimaldavad avalik-õiguslike ja akadeemiliste üksuste suuremat osalemist. Nii saab rakendusuuringute investeeringuid ja väljundeid paremini toetada.

Komisjon kasutab sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi rakendamisel jätkuvalt nõukogu otsuse 2003/76/EÜ artikli 4 lõikega 2 ettenähtud rahaliste vahendite jaotust sõe ja terasega seotud teadusuuringute vahel. Tööprogrammi rakendamise viimasel aastal võib seda siiski muuta, kui seda on vaja varade täielikuks ärakasutamiseks.

¹³ Hinnang põhineb turuväärtusel 31. augusti 2025. aasta seisuga.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles sätestatakse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 37 (ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta) rakendamiseks vajalikud meetmed

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 37 (ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta), eriti selle artikli 2 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut¹,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Sõe- ja Terasühenduse (ESTÜ) asutamislepingu artikli 97 kohaselt lõppes nimetatud lepingu kehtivus 23. juulil 2002. Kõik Euroopa Sõe- ja Terasühenduse (ESTÜ) varad ja kohustised läksid Euroopa Ühendusele üle 24. juulil 2002.
- (2) Vastavalt Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokollile nr 37 ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta (edaspidi „protokoll“) käsitatakse ESTÜ bilansis kajastatud varade ja kohustiste netoväärtust varadena, mis on ette nähtud teadusuuringuteks sõe- ja terasetööstusega seotud sektorites, (edaspidi „varad“) millele osutatakse kui „likvideeritava ESTÜ varadele“ ning pärast likvideerimise lõpetamist kui „sõe ja terase teadusfondi varadele“.
- (3) Ühtlasi sätestatakse kõnealuses protokollis, et „sõe ja terase teadusfondiks“ nimetatavatest varadest saadavat tulu kasutatakse üksnes väljaspool teadusuuringute raamprogrammi toimuvateks teadusuuringuteks sõe- ja terasetööstusega seotud sektorites vastavalt protokollile ja selle alusel vastuvõetud aktide sätetele.
- (4) Nõukogu võttis 1. veebruaril 2003 vastu otsuse 2003/76/EÜ,² millega kehtestati protokollile rakenduseeskirjad.
- (5) Juba mitu aastat on sõe ja terase teadusprojektide rahastamiseks eraldatud tulude väärtus madalate intressimäärade tõttu kiiresti vähenemas ning varade tootlusest ei piisa, et rahastada sõe ja terase teadusfondi praegust, otsusega 2003/76/EÜ kehtestatud

¹ ELT C , , lk .

² Nõukogu 1. veebruari 2003. aasta otsus 2003/76/EÜ, millega kehtestatakse Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgi ning sõe ja terase teadusfondi käsitleva protokollile rakendamiseks vajalikud meetmed (ELT L 29, 5.2.2003, lk 22, ELI:

[http://data.europa.eu/eli/dec/2003/76\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2003/76(1)/oj)).

iga-aastast 111 miljoni euro suurust eraldist projektikonkurssidele. Sellest tulenevalt rahastati 2024. ja 2025. aastal projektikonkurssse täielikult varade müügist, võttes arvesse 2022. ja 2023. aasta kahjumit. 2026. aastal ja võib-olla ka järgnevatel aastatel katab realiseeritud kasum osa iga-aastasest eraldisest, kuid ei ole eeldatavasti piisav sisuka tööprogrammi tagamiseks.

- (6) Osana püüdest tugevdada liidu terasesektori konkurentsivõimet ja kaitsta tootmisharu tulevikku võttis komisjon 19. märtsil 2025 avaldatud terase ja metallide tegevuskavas³ kohustuse lihtsustada ja veelgi kiirendada investeringuid terasealastes teadusuuringutesse.
- (7) Praegu pakub peamurdmist energiasüsteemi ümberkujundamine fossiilsetest energiaallikatest, eelkõige kivisöest loobumiseks, pidades silmas ka vajadust tagada õiglane üleminek, eelkõige söest sõltuvate piirkondade tööstuse ja töötajate jaoks. Väljakutseks on ka söekaevanduste metaaniheite vähendamine ning kaasaitamine Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787⁴ rakendamisele.
- (8) Eeldatakse, et alates 2027. aasta augustist ei ole likvideeritaval ESTÜ-l kohustisi ega nõudeid, mis tähendab likvideerimise lõpuleviimist.
- (9) Kui fondil kohustised puuduvad, on võimalik osa likvideeritava ESTÜ varade ja pärast likvideerimise lõpuleviimist söe ja terase teadusfondi varade müük söe- ja terasesektori teadusprojektide rahastamiseks.
- (10) Võttes arvesse finantsmuutusi ja poliitilisi kaalutlusi, tuleks teadusprogrammi maht kindlaks määrata nii, et fondi varasid oleks võimalik kasutada ja nõuetekohaselt rakendada kooskõlas protokollide eesmärkide ja usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega. Teadusprogrammi kriitilist mahtu ei ole võimalik saavutada, kasutades ainult tulusid või piiratud osa fondi ülejäänud varadest. Teadusprogrammi jaoks vajalikud summad nõuavad söe ja terase teadusfondi kõigi varade kasutamist. Seepärast peaks olema võimalik kasutada söe ja terase teadusfondi ülejäänud varasid, et pakkuda sisulist toetust väärtuslikele teadusalastele koostööprojektidele, millel on kriitiline maht liidu lisaväärtuse loomiseks, eelkõige söe- ja terasesektoris väljaspool liidu teadusuuringute raamprogrammi.
- (11) Puhta tööstuse kokkulepet käsitlev teatis⁵ ning terase ja metallide tegevuskava aitavad lähiaastatel luua soodsaid tingimusi suurteks investeringuteks liidus, sealhulgas terasetööstuses. Seda poliitilist algatust silmas pidades peaks söe ja terase teadusfond aitama kaasa kiirele üleminekule, rahastades vajalikke ulatuslikke teadusuuringuid.
- (12) 2027., 2028. ja 2029. aasta projektikonkursid summas 200 miljonit eurot aastas ning 2030. aastal summas, mis on võrdne allesjäänud jaotamata varadega, aitavad eeldatavasti kaasata erainvesteeringuid, et suurendada konkurentsivõimet ning kiirendada söe- ja terasetööstuse liikumist rohepöörde ja süsinikuheite vähendamise suunas. Seepärast tuleks selliste projektikonkursside võimaldamiseks kehtestada asjakohased iga-aastased eraldised.

³ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa terase ja metallide tegevuskava“ (COM(2025) 125 final).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuni 2024. aasta määrus (EL) 2024/1787, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (ELT L, 2024/1787, 15.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>).

⁵ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Puhta tööstuse kokkulepe – konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“ (COM(2025) 85 final).

- (13) Et täielikult ära kasutada investeeringute puhastulu ja aidata suurendada 2027. aastaks ette nähtud eraldist 111 miljonilt eurolt 200 miljonile eurole, on asjakohane lühendada selle eraldisega seotud viivitust, sidudes 2026., 2027., 2028. ja 2029. aasta kinnitatud bilansside puhul aasta n+1 eraldise aasta n bilansi varadega, säilitades samal ajal otsusega 2003/76/EÜ juba kehtestatud iga-aastased eraldised.
- (14) Praegust eelarveeraldiste jaotust söe- ja terasealaste teadusuuringute vahel (vastavalt 27,2 % ja 72,8 %) toetavad mõlemad sektorid ning see on endiselt asjakohane, võttes arvesse nende vastavaid vajadusi ja kasutussuutlikkust.
- (15) Et rahastamist kohandada söe- või terasesektori teadusuuringute võimalike rahastamisvajadustega olukorras, kus üks sektor ei suuda talle eraldatud vahendeid täielikult ära kasutada, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu akte käesoleva otsuse muutmiseks, et muuta vajaduse korral söega seotud teadusuuringutele ja terasega seotud teadusuuringutele 2030. aastaks eraldatava rahastamise protsendimäära ja võimaldada varade täielikku kasutamist. On eriti oluline, et komisjon viib oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁶ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (16) Otsus 2003/76/EÜ tuleks seetõttu asendada. Kuni ESTÜ likvideerimise lõpuni on siiski asjakohane jätkata kõnealuse otsuse artikli 1 kohaldamist kuni likvideeritava ESTÜ finantstehingute lõpuleviimiseni,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjonile on tehtud ülesandeks Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 37 (ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning söe ja terase teadusfondi kohta) rakendamiseks vajalike meetmete sätestamine.

Komisjoni ülesandeks on ka likvideeritava ESTÜ finantstehingute ja pärast likvideerimise lõpetamist söe ja terase teadusfondi varade (edaspidi „varad“) haldamine.

Artikkel 2

1. Komisjon haldab varasid nii, et säilitada aastatel 2027, 2028 ja 2029 iga-aastane eraldis 200 miljonit eurot teadusuuringute rahastamiseks söe- ja terasetööstusega seotud sektorites. Allesjäänud jaotamata varad on osa 2030. aasta eraldisest, mis võrdub nende varade turuväärtusega ajal, mil need söe ja terase teadusfondi üle kantakse, võttes arvesse turutingimusi. Seda eraldist kasutatakse teadusuuringute rahastamiseks söe- ja terasetööstusega seotud sektorites sellel ja järgnevatel aastatel.

2. Teadustegevus keskendub peaaegu süsinikuheiteta terasetootmise tehnoloogiatele ning teadusprojektidele, mille eesmärk on hallata varem tegutsenud või sulgemisjärgus

⁶ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2016/512/oj.

söekaevanduste ja nendega seotud taristu, sealhulgas nende asukohapiirkondade õiglast üleminekut kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 2021/523⁷, (EL) 2021/1056⁸ ja (EL) 2021/1229⁹ ning käesoleva otsuse artikli 4 lõikega 2.

3. Lõikes 1 sätestatud summa iga-aastane eraldis koosneb investeeringute puhastulust ja varade osalisest müügist saadavast rahasummast.

Artikkel 3

1. Igal aastal koostatakse kasumiaruanne, bilanss ja finantsaruanne artiklis 2 sätestatud investeerimistehingute ja varahaldustoimingute kohta liidu muudest finantstehingutest eraldi.

Need finantsaruanded lisatakse finantsaruannetele, mille komisjon koostab igal aastal vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklile 318 ja määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artiklile 247.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tehingute ja toimingute suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja kontrollikoja volitusi, mis on seotud ELi toimimise lepingus ja määruhes (EL, Euratom) 2024/2509 sätestatud kontrolli ja eelarve täitmisele heakskiidu andmisega.

Artikkel 4

1. Artiklis 2 sätestatud investeeringute puhastulud ja varade osalisest müügist saadud summad on liidu üldeelarve tulud. Nimetatud tulud ja summad on sihtotstarbelised tulud, mis on ette nähtud väljaspool teadusuuringute raamprogrammi läbiviidavate teadusprojektide rahastamiseks söe- ja terasetööstusega seotud sektorites. Need moodustavad söe- ja terase teadusfondi ja neid haldab komisjon.

2. Lõikes 1 viidatud tulud ja summad jaotatakse järgmiselt: 27,2 % eraldatakse söega seotud teadusuuringuteks ja 72,8 % terasega seotud teadusuuringuteks.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 7 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesolevat otsust, et muuta esimeses lõigus sätestatud söega seotud teadusuuringutele ja terasega seotud teadusuuringutele eraldatavate rahaliste vahendite osakaalu 2030. aastal, kui see on vajalik, et võimaldada varade täielikku kasutamist.

3. Lõike 1 kohased sihtotstarbelised tulud ja summad, mis on konkreetse aasta 31. detsembri seisuga kasutamata, ning tagasi makstud summad kantakse automaatselt üle järgmisesse aastasse.

4. Eelarveassigneeringud, mis vastavad tühistatud kulukohustustele, aeguvad automaatselt iga eelarveaasta lõpus. Tühistamiste tulemusel vabastatud kulukohustuste eraldised tehakse kättesaadavaks söe ja terase teadusfondile.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/523, millega luuakse programm „InvestEU“ ja millega muudetakse määrust (EL) 2015/1017 (ELT L 107, 26.3.2021, lk 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1056, millega luuakse Õiglase Ülemineku Fond (ELT L 231, 30.6.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1056/oj>).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1229, mis käsitleb õiglase ülemineku mehhanismi osana loodavat avaliku sektori laenuvahastut (ELT L 274, 30.7.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1229/oj>).

Artikkel 5

Aastal n+1 teadusprojektide rahastamiseks olemasolevad tulud ja summad kajastatakse likvideeritava ESTÜ aasta n bilansis ja pärast likvideerimise lõpetamist sõe- ja terase teadusfondi aasta n varade bilansis kuni 2029. aasta allesjäänud varade eraldamiseni 2030. aastaks.

Artikkel 6

Käesolevas otsuses osutatud likvideerimis-, investeerimis- ja haldustoimingutest tulenevad halduskulud katab komisjon liidu üldeelarvest.

Artikkel 7

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 4 lõike 2 teises lõigus osutatud volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile neljaks aastaks alates käesoleva otsuse jõustumise kuupäevast.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõike 2 teises lõigus osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 4 lõike 2 teise lõigu alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega ühe kuu võrra.

Artikkel 8

Otsus 2003/76/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Otsuse 2003/76/EÜ artiklit 1 kohaldatakse siiski likvideeritava ESTÜ finantstehingute suhtes jätkuvalt kuni likvideeritava ESTÜ likvideerimise lõpuleviimiseni.

Artikkel 9

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

FINANTS- JA DIGISELGITUS

1.	ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK	3
1.1.	Ettepaneku/algatuse nimetus	3
1.2.	Asjaomased poliitikavaldkonnad	3
1.3.	Eesmärgid.....	3
1.3.1.	Üldeesmärgid	3
1.3.2.	Erieesmärgid	3
1.3.3.	Oodatavad tulemused ja mõju	4
1.3.4.	Tulemusnäitajad	4
1.4.	Ettepanek/algatus käsitleb.....	5
1.5.	Ettepaneku/algatuse põhjendused	5
1.5.1.	Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava	5
1.5.2.	ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud. ..	5
1.5.3.	Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid	6
1.5.4.	Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega	6
1.5.5.	Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang.....	7
1.6.	Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus	8
1.7.	Kavandatud eelarve täitmise viis(id).....	8
2.	HALDUSMEETMED	9
2.1.	Järelevalve ja aruandluse reeglid	9
2.2.	Haldus- ja kontrollisüsteem(id).....	9
2.2.1.	Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus	9
2.2.2.	Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta.....	10
2.2.3.	Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).....	11
2.3.	Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed	11
3.	ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU	13
3.1.	Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub	13
3.2.	Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele	14

3.2.1.	Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade.....	14
3.2.1.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	14
3.2.1.2.	Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	17
3.2.2.	Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund.....	19
3.2.3.	Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade	21
3.2.3.1.	Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud.....	21
3.2.3.2.	Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud	21
3.2.3.3.	Assigneeringud kokku.....	21
3.2.4.	Hinnanguline personalivajadus	21
3.2.4.1.	Rahastatakse heakskiidetud eelarvest	21
3.2.4.2.	Rahastatakse sihtotstarbelisest välistulust.....	22
3.2.4.3.	Personalivajadus kokku.....	22
3.2.5.	Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade.....	23
3.2.6.	Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.....	23
3.2.7.	Kolmandate isikute rahaline osalus.....	23
3.3.	Hinnanguline mõju tuludele	24
4.	DIGIMÕÕDE.....	24
4.1.	Diginõuded.....	30
4.2.	Andmed	30
4.3.	Digilahendused.....	31
4.4.	Koostalitlusvõime hindamine	31
4.5.	Digimõõtmekeskuse rakendamist toetavad meetmed.....	32

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Ettepanek: Nõukogu otsus, milles sätestatakse Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokoll nr 37 (ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning sõe ja terase teadusfondi kohta) rakendamiseks vajalikud meetmed ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2003/76/EÜ

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Teadusuuringud ja innovatsioon

1.3. Eesmärgid

1.3.1. Üldeesmärgid

Sõe ja terase teadusfond on ELi rahastamisprogramm, millega toetatakse sõe ja terase valdkonna teadusprojekte. Fond kaasrahastab toetuste kaudu teadus- ja innovatsiooniprojekte sõe ja terase valdkonnas.

Praeguse õigusliku aluse järgi toetatakse fondist projekte ülikoolides, teaduskeskustes ja eraettevõtetes. Sõe ja terase teadusfondi teadustegevus keskendub peaaegu süsinikuheiteta terasetootmise tehnoloogiatele ning teadusprojektidele, mille eesmärk on hallata varem tegutsenud või sulgemisjärgus söekaevanduste ja nendega seotud taristu õiglast üleminekut.

Reformi eesmärgid

Kavandatud reformi eesmärk on lihtsustada ja parandada sõe ja terase teadusfondi toimimist, muutes selle tööstusharule, sealhulgas VKEdele, teaduskeskustele ja akadeemilistele ringkondadele kättesaadavamaks ja atraktiivsemaks. Projektikonkursi tingimuste läbivaatamine aitab vähendada tööstusharu investeerimisriske. Konkurentsivõime kompassis ja puhta tööstuse kokkuleppes sätestatud ühiseid süsinikuheite vähendamise ja konkurentsivõime eesmärgi (koos terase ja metallide tegevuskavas kirjeldatud konkreetse sihipärase sektoripõhise rakendamisega) ning muid asjakohaseid algatusi, mis toetavad sõe- ja terasesektori üleminekut, on võimalik saavutada ja ellu viia üksnes juhul, kui erakapitali toetatakse avaliku sektori rahastamise sidusa ja koordineeritud raamistikuga.

1.3.2. Erieesmärgid

Sõe ja terase teadusfondi kavandatava reformi raames on teadusprogrammi eesmärk toetada teaduskoostööd sõe- ja terasesektoris, sealhulgas kahesuguse kasutuse aspektide uurimist. Teadusprogrammiga toetatakse ka puhta terase läbimurdetehnoloogiat, aidates kaasa kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamisele Euroopas ja tugevdades ELi strateegilist autonoomiat kogu terase väärtusahelas. Lisaks toetatakse teadusprogrammiga teadusprojekte, mille eesmärk on hallata varem tegutsenud või sulgemisjärgus söekaevanduste ja nendega seotud taristu ning nende asukohapiirkondade õiglast üleminekut. Teadusprogrammi eesmärk on toetada ka teadusuuringute tulemuste väärimist, et suurendada nende asjakohasust turul ja toetada nende skaleeritavat kasutuselevõttu. Teadusprogramm peaks olema kooskõlas liidu poliitiliste, teaduslike ja tehnoloogiliste eesmärkidega ning täiendama liikmesriikides toimuvat tegevust.

1.3.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Reformi eeldatav mõju on järgmine:

- Iga-aastaste eraldiste suurendamine võimaldaks ellu viia ambitsioonikamaid teadusprojekte, mis aitaksid saavutada 2050. aastaks kliimaeesmärgid, säilitades samal ajal konkurentsivõime.
- Reform võimaldaks rakendada ka läbivaadatud rahastamismäärasid, mis vastaksid sidusrühmade, nimelt eraettevõtjate, ülikoolide ja teaduskeskuste soovitudele ning aitaksid tuua söe- ja terasefondi programmi rohkem investeringuid ja suurendada selles osalemist.
- Teaduseesmärkide ühtlustamine ja nende parem kohandamine terase- ja söesektori tegeliku olukorraga aitaks maksimeerida programmi mõju. Kavandatud reformiga kehtestatakse ka nõue viia Euroopas läbi kasutuselevõtu- ja turustamistoiminguid, et maksimeerida teadus- ja innovatsiooniprojektide mõju ELi konkurentsivõimele.

1.3.4. Tulemusnäitajad

Söe ja terase teadusfondi programmi rakendamist jälgib praegu Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA), kes vastutab programmi rakendamise eest koostöös komisjoni teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadiga (DG RTD) ning annab komisjonile aru selle rakendamise seisust. Ilma et see mõjutaks eelseisvat kulude ja tulude analüüsi seoses rakendusülesannete delegeerimisega rakendusametitele tulevase mitmeaastase finantsraamistiku raames, kavatseb teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat delegeerida selle ülesande rakendusametile. See töö nõuab korrapäraseid koordineerimiskoosolekuid ja iga-aastast aruandlust, mis annab struktureeritud tagasisidet selle kohta, kuidas rahastatud projektid aitavad kaasa ELi laiemate poliitikaeesmärkide saavutamisele. Tänu taotluste arvu muutumise andmetele võimaldab aruandlus saada ülevaate ka programmi atraktiivsusest. Korrapärane arvamustevahetus nõuandekomitee ning söe ja terasekomiteega (COSCO) aitab ka hinnata, kuidas söe ja terase teadusfondi reform vastab teadusuuringute ja innovatsiooni vajadustele ning sidusrühmade esitatud soovitudele.

Söe ja terase teadusfondi konkreetsete projektiportfellide tehnilist arengut jälgivad ka edaspidi söe ja terase tehnilised rühmad (edaspidi „tehnilised rühmad“): üks söevaldkonna rühm ja viis terasevaldkonna rühma. Need rühmad koosnevad tunnustatud kõrgetasemelistest ekspertidest, kellel on söe- või terasesektoris märkimisväärsed kogemused. Teave tehniliste rühmade kohta, sealhulgas nende koosseis, koosolekute päevakorrad ja muud üksikasjad, tehakse avalikult kättesaadavaks komisjoni eksperdirühmade registris. Tehniliste rühmade haldamine on praegu usaldatud REA-le, nagu on sätestatud REA ning teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadi vahelises vastastikuse mõistmise memorandumis.

Tehnilised rühmad annavad põhjaliku ülevaate tehnoloogia arengust oma konkreetsetes valdkondades. See hinnang põhineb tabelil, mis on kogutud söe ja terase teadusfondi rahastatud projektide põhjal, peamiselt tehniliste rühmade ja projektikoordinaatorite iga-aastaste erikoosolekute kaudu, mida praegu korraldab REA.

Lisaks eeldatakse, et tehnilised rühmad koostavad vajaliku sisu, et REA saaks esitada aastaaruanded, mis sisaldavad laiemat portfelli analüüsi, milles võetakse arvesse ka

arenguid seotud valdkondades ja paralleelseid Euroopa programme. See tagab terviklikuma arusaama edusammudest ja mõjust kogu innovatsiooni ökosüsteemis.

1.4. Ettepanek/algatus käsitleb

☐ uut meetet

☐ uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest²³

☒ olemasoleva meetme pikendamist

☒ ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühiki- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Probleemid, millega söe- ja terasesektor silmitsi seisab, poliitilised prioriteedid, mis toetaksid nii süsinikuheite vähendamist kui ka konkurentsivõime suurendamist, söe ja terase teadusfondi rahastamiskorra probleemid, 2021. aasta reformi piiratud tõhusus ja hiljutine tagasiside sidusrühmadelt osutavad vajadusele vaadata läbi söe ja terase teadusfondi õiguslik alus, et suurendada fondi atraktiivsust ja maksimeerida selle mõju.

Lisaks projektikonkursi tingimuste läbivaatamisele eelkõige rahastamismäärade osas on vaja jätkata ka fondi varade müümist, et ka edaspidi pakkuda piisavat teadus- ja innovatsioonitoetust süsinikuheite vähendamise keerulises üleminekuetapis. Söe ja terase teadusfond on tööstusele suunatud programm, millega on alates 2003. aastast toetatud nii söe- kui ka terasevaldkonna teadus-, arendus- ja innovatsioonitegevust. Kiire ülemineku tagamiseks on oluline, et fond jätkaks tööstuse toetamist ka praegu ja lähitulevikus.

Kavatsust peatada praegune kord, mille kohaselt kasutatakse programmi (mis peaks lõppema 2027. aasta lõpus) rahastamiseks osa likvideeritava ESTÜ varadest, ei saa seega pidada jätkusuutlikuks; sisukat programmi ei ole võimalik tagada, kui seda rahastatakse üksnes tuludest, mitte varadest.

Sellega seoses on õige aeg vaadata läbi programmi õiguslik alus ning tugevdada teadusuuringute ja innovatsiooni rolli söe- ja terasesektori tõhusal toetamisel üleminekuperioodil. Praegused projektikonkursi tingimused, teadusuuringute eesmärgid ja olemasolev eelarve ei soosi piisavalt tööstussektori investeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni ega paku atraktiivseid tingimusi akadeemilistele ringkondadele ega tööstussektorile.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

Kuna söe ja terase teadusfondi õiguslik alus põhineb aluslepingutele lisatud protokollil nr 37, kuulub see ELi pädevusse. Protokolli rakendusmeetmed on sätestatud nõukogu otsuses, mille läbivaatamise suhtes kohaldatakse komisjoni ainuõigust algatada seadusandlikke ettepanekuid.

²³

Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

Aastate jooksul on sõe ja terase teadusfondi programmiga tehtud mõlemas sektoris märkimisväärsed edusamme. Need edusammud on kokku võetud sõe ja terase teadusfondi sõe ja terase tehniliste rühmade hiljutistes aruannetes ning põhinevad ELi liikmesriikide ja eri liiki organisatsioonide üksuste tihedal koostööl. Teadusprojektides osalevate teraseettevõtete ja ülikoolide puhul hõlmas kasu kulude vähenemist (mis tulenes energiakasutuse ja/või tooraine kokkuhoiust), tootlikkuse tõusu, suuremat kestlikkust ja/või turuosa suurendamist uuenduslike terasetoodete väljaarendamise kaudu. Sõesektoris aitas sõe ja terase teadusfond parandada kaevandustest töötavate inimeste tervist ja ohutust ning minimeerida kaevandamisjärgse tegevuse mõju keskkonnale.

Sõe ja terase teadusfond on kavandatud tööstusuuringute programmina, mis on spetsiaalselt kohandatud piiriülese koostöö toetamiseks ning võimaldab samal ajal tööstusettevõtete ja akadeemiliste ringkondade koostööd, et toetada sihtotstarbelisi rakendusuuuringuid.

Kavandatav reform aitaks oluliselt kaasa ELi pikaajaliste poliitiliste eesmärkide saavutamisele ja vastaks sidusrühmade vajadustele. Kiiremad investeeringud võimaldaksid ambitsioonikamaid teadusprojekte, mis aitaksid saavutada 2050. aastaks kliimaeesmärgid, säilitades samal ajal konkurentsivõime. Reform võimaldaks rakendada ka läbivaadatud rahastamismäärasid, mis vastaksid sidusrühmade soovitudele ning aitaksid tuua sõe- ja terasefondi programmi rohkem investeeringuid ja suurendada selles osalemist. Teaduseesmärkide ühtlustamine ja nende parem kohandamine kõnealuste sektorite tegeliku olukorraga aitaks maksimeerida programmi mõju. Kavandatud reformiga kehtestatakse ka nõue viia Euroopas läbi kasutuselevõtu- ja turustamistoiminguid, et maksimeerida teadus- ja innovatsiooniprojektide mõju ELi konkurentsivõimele.

Ideaaljuhul jõustuks reform 2027. aasta jaanuaris. Kuigi sidusrühmad ei ole sellist ajastust eraldi nõudnud, võimaldaks see pakkuda atraktiivsemaid projektikonkursi tingimusi varem. See oleks kooskõlas mitme meetmega, mille eesmärk on toetada energiamahukaid tööstusharusid (näiteks õigusakt tööstuse süsinikuheite kiiremaks vähendamiseks), nagu on kirjeldatud sissejuhatuses. Reformi tuleb vaadelda laiemas poliitilises kontekstis, kus energiamahukatel sektoritel nähakse põhirolli ELi tööstuse konkurentsivõime suurendamise ja süsinikuheite vähendamise strateegias.

1.5.3. *Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid*

Ajavahemiku 2021–2024 kohta tehtud sisehindamise tulemused näitasid, et sõe ja terase teadusfond on iga-aastase projektikonkursiga tõestanud oma tõhusust sõe- ja terasesektori toetamisel tipptasemel teaduskoostöö ja erasektori kaasamise kaudu. Siiski ilmnes ka, et ei ole täitunud 2021. aasta reformi ootused seoses suuremahuliste („Big Tickets“) projektikonkurssidega, mida näitab programmi vahendite alakasutamine. Programm ja eelkõige „Big Tickets“ projektikonkursid ei ole praegustes tingimustes piisavalt atraktiivsed, et kaasata suuri erainvesteeringuid, mis on vajalikud tööstuse süsinikuheite vähendamise praeguste eesmärkide saavutamiseks.

1.5.4. *Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega*

Sõe ja terase teadusfondi programmi suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu lepingu protokoll nr 37 ESTÜ asutamislepingu kehtivuse lõppemise finantstagajärgede ning

sõe ja terase teadusfondi kohta. Protokollis on sõnaselgelt sätestatud, et likvideeritava ESTÜ varadest saadavat tulu kasutatakse üksnes väljaspool teadusuuringute raamprogrammi toimuvateks teadusuuringuteks sõe- ja terasetööstusega seotud sektorites. Siiski on võimalik luua koostoiimet järgmise „Euroopa horisondi“ programmiga ja Euroopa Konkurentsivõime Fondiga. Sõe ja terase teadusfondist on võimalik toetada sõe- ja terasesektori kõiki teadusvaldkondi ning kaasata täiendavaid avaliku ja erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni. Seega aitab see tugevdada Euroopa teadus- ja innovatsioonimaastikku ning kiirendada innovatsiooni äriotstarbelist kasutamist ja levitamist.

1.5.5. *Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang*

Rahastamine koosneb üksnes likvideeritava Euroopa Sõe- ja Terasühenduse allesjäänud varadest ning nendest varadest saadavast tulust. ESTÜt rahastati i) maksudest, mida enamik sõe- ja terasetootjaid pidi maksma vastavalt oma tootmismahule, ning ii) hiljem ELiga ühinenud riikide osamaksetest. Need ressursid moodustavad suurema osa loodud varadest. Fond eksisteerib sellisena kuni varade ammendumiseni.

1.6. Ettepaneku/algatuse ja selle finantsmõju kestus

☒ Piiratud kestusega

- ☒ jõustub 1. jaanuaril 2027
- ☒ finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul alates 2027. aastast kuni hiljemalt 2030. aastani ning maksete assigneeringutele ajavahemikul 2027–2034.

☐ Piiramatu kestusega

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Kavandatud eelarve täitmise viis(id)

☒ Eelarve **otsene täitmine** komisjoni poolt

- ☒ tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- ☒ rakendusametite kaudu

☐ Eelarve **jagatud täitmine** koostöös liikmesriikidega

☐ Eelarve **kaudne täitmine**, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- ☐ Euroopa Investeeringuspankale ja Euroopa Investeeringufondile;
- ☐ finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- ☐ asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis;
- ☐ liikmesriigis asutatud asutustele, kelle suhtes kohaldatakse liikmesriigi eraõigust või liidu õigust ja kellele võib kooskõlas valdkondlike normidega usaldada liidu rahaliste vahendite või eelarveliste tagatiste haldamise niivõrd, kui võrd selliseid asutusi kontrollivad avalik-õiguslikud asutused või avalikke teenuseid osutavad eraõiguslikud asutused ja kontrollivad organid annavad neile solidaarvastutuse vormis piisavad finantstagatised või samaväärsed finantstagatised, mis võivad iga meetme puhul piirduda liidu toetuse maksimumsummaga.

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Programmi järelevalve- ja aruandluseeskirjades järgitakse finantsmääruses ja selle rakendusnormides sätestatud nõudeid.

Programmi eesmärkide saavutamist mõõdetakse järelevalve abil, mida teostab praegu Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA) söe ja terase teadusfondi tehniliste rühmade (viie terasevaldkonna ja kahe söevaldkonna rühma) toel.

Kogutakse kõiki andmeid programmi haldusprotsesside kohta (rakendused, edumäärad, ajavahemik taotluse esitamisest toetuse määramiseni, toetusesaajate liik jne) ning neid säilitatakse e-toetuste andmelaos.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Söe ja terase teadusfondi teadusprogrammi rakendatakse eelarve otsese täitmise kaudu, mis on usaldatud määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 62 lõike 1 punktis a osutatud asutustele. Täpsemalt sõltub komisjon jätkuvalt suurel määral nõukogu määruse (EÜ) nr 58/2003 kohaselt asutatud Euroopa Teadusuuringute Rakendusametist (REA). Ülesannete delegeerimisel rakendusametile kohaldatakse kohustuslikku sõltumatut kulude-tulude eelanalüüsi ning väliseksperdid hindavad rakendusametit korrapäraselt. Kõnealuses kulude-tulude analüüsis võetakse arvesse ka kontrolli ja järelevalvega seotud kulusid. 2012. aastal ja 2015. aastal tehtud vahehindamised kinnitavad rakendusametite suurt tõhusust ja lisaväärtust programmi rakendamisel. Likvideeritava ESTÜ varasid ning pärast likvideerimise lõpetamist söe ja terase teadusfondi varasid hallatakse nii, et oleks tagatud iga-aastased maksed eraldise piires, et rahastada ühiseid teadusuuringuid söe- ja terasetööstusega seotud sektorites. Iga-aastaseid makseid rahastatakse investeringutest saadavast puhastulust ja tulust, mis saadakse likvideeritava ESTÜ varade ja pärast likvideerimise lõpetamist söe ja terase teadusfondi varade osalisest müügist, kuni iga-aastase maksete assigneeringute summa ulatuses, mille on määranud kindlaks komisjoni nimetatud talitus. Finantssuunised on vajaduse korral läbi vaadatud või neid on täiendatud. Selleks hindab komisjon uuesti finantssuuniste toimimist ja tõhusust ning teeb asjakohased muudatusettepanekud. Söe ja terase teadusfondi teadusprogrammi kontrollistrateegia viiakse kooskõlla teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi omaga. Seega saab selles kasutada kõiki programmi „Euroopa horisont“ raames kehtestatud lihtsustamismeetmeid. Lihtsustamismeetmed on kehtestatud selleks, et hõlbustada teadusprogrammi rakendamist. Rahastamine toimub toetuste vormis kooskõlas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509. Rahastamisviiside kavandatud muudatused (kindlasummaline makse) tagavad kooskõla ELi teadusuuringute programmi omadega ja aitavad vähendada finantsvigadest tulenevaid riske. Ettepanekuga rakendatakse kõigi rahastatavate meetmete puhul üht rahastamismäära meetme kohta. Ülemmäär meetme kohta määratakse kindlaks projektikonkursi tingimustes. Kavandatava reformi kohaselt võib hüvitada kuni 100 % teadusprogrammi meetme rahastamiskõlblikest kogukuludest, välja arvatud kasumit taotlevate õigussubjektide puhul, kelle kõigist rahastamiskõlblikest kuludest võib hüvitada kuni 70 %. Erandina võib VKEdes rahastamismäär olla kuni 100 % rahastamiskõlblikest kogukuludest. Kavandatud

reformiga nähakse projektikonkursi tingimustes ette kaudsete kulude deklareerimise viis, mis peaks näitama, kas saab kohaldada ühikuhindu või kindlasummalisi makseid. Peamine ajend kindlasummalistel maksetel põhineva rahastamismudeli kasutamiseks ei ole veamäära vähendamine, vaid programmi kõigi eesmärkide saavutamine. Programm saab kasu kulutõhusatest teenustest, mida osutatakse eelarve otsese täitmise alla kuuluvate programmide rakendamise raames (keskne hindamine, ekspertide juhtimine, järelaudit, IT jne). Kontrollistrateegia põhineb parimate projektide väljavalimise ja nende kohta õiguslike vahendite väljatöötamise menetlustel:

- projektide ja lepingute haldus iga projekti kogu olelutsükli vältel; - 100 % kulutaotluste eelkontroll;
- tõendid teatavat künnist ületavate finantsaruannete kohta ja ühikuhindade arvutamise või eelhindamise meetodite sertifitseerimine vabatahtlikkuse alusel;
- tegelike kulude alusel makstud toetusnõuete (juhu- ja riskipõhisel) valimil põhinevad järelauditid;
- projektide tehnilise rakendamise ja tulemuste korrapärane läbivaatamine kõigi toetuste puhul;
- valitud toetuste tehnilise rakendamise järelhindamised.

See kontrollistrateegia ja lähenemisviis on näidanud oma finantstõhusust alates programmi delegeerimisest REA-le, nagu on märgitud rakendusameti iga kolme aasta järel tehtavas välishindamises. Samuti näitavad järelkontrollide tulemused, et see kontrollistrateegia võimaldab hoida eeskirjade eiramise / nõuete rikkumise riski allpool 2 % künnist.

Sõe ja terase teadusfondi viimase kahe aasta puhul avastatud veamäär on 2,03 % ja veamäär pärast kõigi rakendatud või rakendatavate sissenõudmiste ja korrektsioonide arvessevõtmist oli 1,70 %. Kindlasummaliste maksete ja lihtsustatud kuluarvestuse kasutuselevõtuga peaks avastatud veamäär jääma alla 2 %.

Praegu rakendab sõe ja terase teadusfondi Euroopa Teadusuuringute Rakendusamet (REA). Ilma et see mõjutaks eelseisvat kulude ja tulude analüüsi seoses rakendusülesannete delegeerimisega rakendusametitele tulevase mitmeaastase finantsraamistiku raames, kavatses teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat delegeerida selle ülesande rakendusametile.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Sõe ja terase teadusfondi projektikonkursside rakendamisel lähtutakse tingimustest ja äriprotsessidest, mis sarnanevad teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi juhtimisega. Selle tulemusena sarnanevad riskid raamprogrammi omadega ja on eelkõige seotud positiivse hinnangu saanud taotlustes seatud eesmärgi saavutamise ja tekkinud kulude hüvitamiseks väljamakstud toetuste seaduslikkuse/korrektuse tagamisega.

REA kohaldab võimalikult suures ulatuses sarnaseid eel- ja järelkontrollistrateegiaid, et tagada toimingute seaduslikkus/korrektus. See hõlmab finantsmenetluse kaitsemeetmeid – keskne finantsüksus kontrollib kõiki kulutoiminguid –, ning teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraadiga kokku lepitud järelkontrollistrateegiat, mida rakendatakse tihedas koostöös teadusuuringute ja

innovatsiooni peadirektoraadi järelkontrolliüksusega. Eelmiste aastate järelkontrollide käigus leitud veamäärad on jäänud vastuvõetava veamäära 2 % piiresse.

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal)*

Kontrollisüsteemi (hindamine, valik, projektijuhtimine, eel- ja järelkontroll) kulud jäävad kitsama hinnangu kohaselt vahemikku 2–4 % kõigis komisjoni talitustes, kes vastutavad teadusuuringute raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eest. Hinnangute kohaselt jäävad need ka sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi puhul vahemikku 2–4 %. Võttes arvesse eesmärkide saavutamiseks vajalikke jõupingutusi ja seotud tehingute arvu, peetakse seda mõistlikuks suurusjärguks. Eeldatav maksete vearisk toetuste puhul, mille rahastamismudel põhineb rahastamiskõlblike kulude hüvitamisel, on 2,0–3,0 %. Vearisk programmi lõpetamisel (pärast kontrollide ja korrektsoonide mõju arvessevõtmist) on sõe ja terase teadusfondi teadusprogrammi puhul alla 2 %. Eeldatav vearisk toetuste puhul, mille rahastamismudel põhineb kindlasummalistel maksetel, on peaaegu 0 % (maksete tegemisel ja sulgemisel). Üldine prognoositud veamäär sõltub tasakaalust kahe rahastamise meetodi vahel (rahastamiskõlblike kulude hüvitamine ja kindlasummalised maksed). Komisjoni eesmärk on kasutada kindlasummalistel maksetel põhinevat rahastamismudelit, kui see on asjakohane. Peamine ajend kindlasummalistel maksetel põhineva rahastamismudeli kasutamiseks ei ole siiski veamäära vähendamine, vaid programmi kõigi eesmärkide saavutamine.

2.3. **Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed**

Vigade avastamisele ja parandamisele aitavad kaasa usaldusväärsed eelkontrollid, mida kohaldatakse kõigi kulude suhtes, ning valimi- ja riskipõhised järelkontrollid.

Teadusprogrammi eelarve täitmise eest vastutavad talitused on kindlalt otsustanud võidelda pettuste vastu kõigis toetuste haldamise protsessi etappides. Nad kasutavad enda välja töötatud ühiseid ja sektoripõhiseid pettusevastaseid strateegiaid, mis sisaldavad jälitusteabe paremat kasutamist, eriti täiustatud infotehnoloogiavahendite abil, töötajate koolitamist ja teavitamist ning teadlikkuse suurendamise esitlusi toetusesaajatele ja tehnilistele rühmadele. Need jõupingutused jätkuvad ning pettusevastast võitlust ja riskihindamist tõhustatakse veelgi tänu sellele, et keskतालitused arendavad praegu välja asutuste riskihindamisvahendit ARACHNE. Üldiselt peaks kavandatavatel meetmetel olema jätkuvalt kasulik mõju pettusevastasele võitlusele, mida jätkatakse ka uues programmis, ning tõhusamale teaduslikule hindamisele ja kontrollile. Tuleb rõhutada, et avastatud pettusi on teadusuuringute ja innovatsiooni kogukuludega võrreldes olnud järjepidevalt väga vähe, ent teadusprogrammi eelarve täitmise eest vastutavad talitused on sellegipoolest kindlalt otsustanud selle vastu võidelda. Õigusaktidega tagatakse, et komisjoni talitustel, sealhulgas Euroopa Pettusevastasel Ametil (OLAF) ja Euroopa Prokuratuuril, on võimalik auditeid, hindamisi ja uurimisi teadusprogrammi raames juba kasutusel olevate standardsätete alusel ellu viia.

Vastavalt määrusele (EL, Euratom) 2024/2509, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013 ning nõukogu määrustele (EÜ, Euratom) nr 2988/95, (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja (EL) 2017/1939 tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise ja pettuste ärahoidmist, avastamist, korrigeerimist ja uurimist, kaotatud, alusetult

väljamakstud või ebaõigesti kasutatud summade tagasinõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist. Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) kooskõlas määrustega (EL, Euratom) nr 883/2013 ja (Euratom, EÜ) nr 2185/96 korraldada juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 on Euroopa Prokuratuur pädev uurima pettusi ja muid õiguserikkumisi, mis mõjutavad liidu finantshuve, ja esitama nende kohta süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2017/1371. Määruse (EL, Euratom) 2024/2509 kohaselt peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd ja andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Kontrollikoja ja vajaduse korral Euroopa Prokuratuurile vajalikud õigused ja juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annaksid samaväärsed õigused.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud /liigendama ta ²⁴	EFTA riigid ²⁵	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ²⁶	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
01	01 20 03 02 - Süsi	Liigendatud	EI	EI	EI	JAH
01	01 20 03 01 - Teras	Liigendatud	EI	EI	EI	JAH

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud /liigendama ta	EFTA riigid	Kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid	Muud kolmandad riigid	Muu sihtotstarbeline tulu
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI
	[XX.YY.YY.YY]	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

²⁴ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

²⁵ EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

²⁶ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.1.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	01
---	-----------	----

DG: RTD (teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat)			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	2028– 2034 KOKKU	KÕIK KOKKU
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
Tegevusassigneeringud												
Eelarverida	Kohustused	(1a)									0,000	0,000
	Maksed	(2a)									0,000	0,000
Eelarverida	Kohustused	(1b)									0,000	0,000
	Maksed	(2b)									0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud												
Eelarverida		3)						0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
DG RTD assigneeringud KOKKU	Kohustused	= 1a + 1b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU	KÕIK KOKKU
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
Tegevusassigneeringud KOKKU (sealhulgas detsentraliseeritud asutusele ette nähtud toetus)	Kohustused	4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU		6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1 assigneeringud KOKKU	Kohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTIK KOKKU aastatel 2028–2034	KÕIK KOKKU
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034		
• Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kohustused	4)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	5)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
• Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)		6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide 1–6 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kohustused	= 4 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	Maksed	= 5 + 6	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik		7	Halduskulud									
Teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU	PÄRAST 2034. AASTAT	KÕIK KOKKU
			2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
• Personalikulud			0,780	0,780	0,780	0,780	0,101	0,000	0,000	3,221	0,000	3,221
• Muud halduskulud			0,050	0,050	0,050	0,050	0,000	0,000	0,000	0,200		0,200
Teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat KOKKU		Assigneeringud	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU		(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku	Kohustused	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421
RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Maksed	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421

3.2.1.2. Sihtotstarbelisest välistulust saadavad assigneeringud

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	01	Teadusuuringud ja innovatsioon									
--	----	--------------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

DG: RTD (teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat)			Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aasta	Aast a	Aast a	Aast a	MITMEAASTAN E FINANTSRAAMI STIK KOKKU aastatel 2028– 2034	MITMEAASTAN E FINANTSRAAMI STIK KOKKU aastatel 2021– 2027	KÕIK KOK KU
			2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
Tegevusassigneeringud													
Eelarverida: 01 20 03 01 ja 01 20 03 02	Kohustused	(1a)	200,00 0	200,00 0	200,00 0	200,00 0					600,000	200,000	800,00 0
	Maksed	(2a)	112,00 0	227,00 0	273,00 0	216,00 0	196,0 00	39,0 00	40,0 00	25,0 00	1 016 000	112,000	1128,0 00
Eelarverida	Kohustused	(1b)									0,000	0,000	0,000
	Maksed	(2b)									0,000	0,000	0,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud													
Eelarverida		3)									0,000		0,000
DG RTD assigneeringud KOKKU	Kohustused	= 1a + 1b + 3	200,0 00	200,0 00	200,0 00	200,0 00	0,000	0,00 0	0,00 0	0,00 0	600,000	200,000	80,000
	Maksed	= 2a + 2b + 3	112,0 00	227,0 00	273,0 00	216,0 00	196,0 00	39,0 00	40,0 00	25,0 00	1016,000	112,000	1128,0 00

Tegevusassigneeringud KOKKU	Kohustused	4)	200,000	200,000	200,000	200,000	0,000	0,000	0,000	0,000	600,000	200,000	800,000
	Maksed	5)	112,000	227,000	273,000	216,000	196,000	39,000	40,000	25,000	1016,000	112,000	1128,000
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud kokku		6)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 1 assigneeringud KOKKU	Kohustused	= 4 + 6	200,000	200,000	200,000	200,000	0,000	0,000	0,000	0,000	600,000	200,000	800,000
	Maksed	= 5 + 6	112,000	227,000	273,000	216,000	196,000	39,000	40,000	25,000	1016,000	112,000	1128,000

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
--	---	---------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

DG: RTD (teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat)		Aasta 2027	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTI K KOKKU aastatel 2028–2034	MITMEAASTANE FINANTSRAAMISTI K KOKKU aastatel 2021–2027	KÕIK KOKKU U
• Personalikulud		0,000	0,000	0,000	0,000							0,000
• Muud halduskulud		0,000	0,000	0,000	0,000							0,000
DG <....> KOKKU	Assigneeringud	0,000	0,000	0,000	0,000							0,000

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)	0,000	0,000	0,000	0,000							0,000
---	--	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--	--	--	-------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2027	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaastane finantsraamistik 2028–2034 KOKKU	Mitmeaastane finantsraamistik 2021–2027 KOKKU	KÕIK KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku	Kohustused	200,000	200,000	0,000	0,000	0,00	0,00	0,00	0,00	600,000	200,00	800,000
RUBRIIKIDE 1– 7 assigneeringud KOKKU	Maksed	112,000	227,000	273,000	216,000	196,000	39,000	40,000	25,000	1016,000	112,000	1128,000

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund (ei täideta detsentraliseeritud asutuste puhul)

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta 2024		Aasta 2025		Aasta 2026		Aasta 2027		Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)						KOKKU	
	VÄLJUNDID																	
	Väljundi liik ²⁷	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku	Kulud kokku
ERIEESMÄRK nr 1 ²⁸ ...																		
- Väljund																		
- Väljund																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 1 kokku																		
ERIEESMÄRK nr 2 ...																		
- Väljund																		
Erieesmärk nr 2 kokku																		
KOKKU																		

²⁷ Väljunditena käsitatakse tarnitud tooteid ja osutatud teenuseid (rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

²⁸ Vastavalt punktile 1.3.2 „Erieesmärgid“.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.3.1. Heakskiidetud eelarvest saadavad assigneeringud

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aast a	Aast a	Aast a	Aast a	Aast a	Aast a	Aast a	KOKK U aastatel 2028– 2034	Päras t 2024. aastat	KÕIK KOKKU
	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034			
RUBRIIK 7										
Personalikulud	0,780	0,780	0,780	0,780	0,101	0,000	0,000	3,221	0,000	3,221
Muud halduskulud	0,050	0,050	0,050	0,050	0,000	0,000	0,000	0,200	0,000	0,200
RUBRIIK 7 kokku	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud										
Personalikulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Muud halduskulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIKI 7 kuuluvad ja RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud KOKKU	0,830	0,830	0,830	0,830	0,101	0,000	0,000	3,421	0,000	3,421

3.2.4. Hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

3.2.4.1. Rahastatakse heakskiidetud eelarvest

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

HEAKSKIIDETUD EELARVE	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	PÄRAST 2034
•Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised teenistujad)								
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)	2	2	2	2	0	0	0	0
20 01 02 03 (ELi delegatsioonides)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)	0	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)	0	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige)	0	0	0	0	0	0	0	0
• Koosseisuväline personal (täistööaja ekvivalendina)								
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid)	4	4	4	4	1	0	0	0
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja noored eksperdid ELi delegatsioonides)	0	0	0	0	0	0	0	0
Haldustoetuse eelarverida [XX.01.YY.YY]	- peakorteris	0	0	0	0	0	0	0
	- ELi delegatsioonides	0	0	0	0	0	0	0
01 01 01 02 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid kaudse teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0	0	0	0	0

01 01 01 12 (lepingulised töötajad ja riikide lähetatud eksperdid otsese teadustegevuse valdkonnas)	0	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriik 7	0	0	0	0	0	0	0	0
Muud eelarveread (märkige) - Rubriigist 7 välja jäävad kulud	0	0	0	0	0	0	0	0
KOKKU	6	6	6	6	1	0	0	0

Täistööajale taandatud töötajate arv on orienteeriv ega mõjuta järgmise mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavate läbirääkimiste tulemusi. Lisaks on tulevases mitmeaastases finantsraamistikus ette nähtud täiendavad vahendid komisjonile rakendusametile delegeerimiseks, ilma et see piiraks tulevast kulude-tulude analüüsi, mis on seotud rakendusülesannete delegeerimisega rakendusametitele.

Ettepaneku rakendamiseks vajatav personal (täistööaja ekvivalendina)

	Kaetakse komisjoni talituste olemasolevast personalist	Erakorraline lisapersonal*		
		Rahastatakse rubriigist 7 või teadusuuringute eelarveridadelt	Rahastatakse BA ridadelt	Rahastatakse tasudest
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad		2	ei kohaldata	ei kohaldata
Koosseisuväline personal (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)		4	ei kohaldata	ei kohaldata

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	Lisaks sõe ja terase teadusfondi praegusele neljale ametnikule ja ajutisele töötajale on reformi poliitilise rakendamise juhtimiseks ning reformi elluviimiseks ja suurenenud finants- ja programmijuhtimise järelevalveks vaja veel kahte täistööajale taandatud töötajat. See tööjõu suurendamine on ajutine ja töötajad võib pärast 2031. aastat ümber paigutada.
Koosseisuvälised töötajad	Sõe ja terase teadusfondi reform toob kaasa iga-aastaste eraldiste 80 % suurenemise ja läbivaadatud projektikonkursitingimuste kohaldamise aastatel 2027–2030 (kaasa arvatud). See suurendab sõe ja terase teadusfondi üksuse töökoormust projektikonkursside algatamisel ja hindamiste läbiviimisel. Kahesuguse kasutuse rakendamine programmis suurendab töökoormust veelgi. Lisaks sõe ja terase teadusfondile praegu eraldatud 16 töötajale on programmijuhtide ja projektiametnike ametikohtade täitmiseks vaja veel 4 täistööajale taandatud lepingulist töötajat. Kogu

vajalik eraldi väheneb järk-järgult pärast 2031. aastat, kuna uusi projektikonkurse ei algatata ja projektid jõuavad lõpule.

3.2.5. Hinnanguline mõju digitehnoloogiaga seotud investeeringutele – ülevaade

Kohustuslik: järgmises tabelis tuleks esitada parim hinnang ettepanekust/algatusest tulenevate digitehnoloogiaga seotud investeeringute kohta.

Erandkorras, kui see on vajalik ettepaneku/algatuse rakendamiseks, tuleks rubriigi 7 assigneeringud esitada selleks ettenähtud eelarvereal.

Rubriikide 1–6 assigneeringuid tuleks kajastada „tegevusvaldkonna IT-kuludena, mis on eraldatud rakenduskavadele“. Nende kulud kuuluvad tegevuseelarvesse, mida kasutatakse otseselt algatuse rakendamisega seotud IT-platvormide/vahendite taaskasutamiseks/ostmiseks/arendamiseks ja nendega seotud investeeringuteks (nt litsentsid, uuringud, andmete säilitamine jne). Selles tabelis esitatud teave peaks olema kooskõlas 4. jaos „Digimõõde“ esitatud üksikasjadega.

Digi- ja IT-assigneeringud KOKKU	Aasta 2028	Aasta 2029	Aasta 2030	Aasta 2031	Aasta 2032	Aasta 2033	Aasta 2034	Mitmeaas- tane finantsra- amistik 2028– 2034 KOKKU
Institutsiooni tasandi IT-kulud	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
RUBRIIK 7 kokku	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Poliitikavaldkondade IT-kulud rakenduskavadele	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563	0,574	0,586	3,867
RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563	0,574	0,586	3,867
KOKKU	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563	0,574	0,586	3,867

3.2.6. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ettepanek/algatus:

- ☒ on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu
- ☐ tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruuses sätestatud erivahendite kasutuselevõtu
- ☐ nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist

3.2.7. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ☒ ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- ☐ näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- ☒ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- ☐ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☐ muudele tuludele
 - ☐ märkige, kas tulud on seotud teatavate kuluridadega

Kooskõlas finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punktiga b tuleks sõe ja terase teadusfondist saadud tuluga seotud assigneeringuid käsitada sihtotstarbelise välistuluna. Eelarveread 01 20 03 02 (süsi) ja 01 20 03 01 (teras)

4. **DIGIMÕÕDE**

Sõe ja terase teadusfond kasutab programmi „Euroopa horisont“ õigus-, finants- ja digiselgituses kirjeldatud organisatsiooni tasandi vahendeid.